

S

Et magasin til deg fra
Strømmestiftelsen

NYANSATT
Tidligere
gatebarn

BLI MED!
Oppgaver
til alle

BARNESIDER
Eventyr og
konkurransse

Sammen!

Skal vi bekjempe fattigdom, må alle være med. Susmati Nepali (23) er en av dem som engasjerer seg frivillig.

Det må en landsby til

for å oppdra et barn
til å elske eller hate
til å lukke seg inne eller åpne opp
til å godta urettferdighet
eller kjempe for endring

Hele landsbyen vår trengs
slik at det er mange nok
som kan navnet ditt og bruker det
som spør om det går bra, men ikke alltid stoler på svaret
som følger med på om du kommer trygt hjem

Vi er landsbyen som trengs
for å bygge skoler, veier, barnehager, teater
alle må på banen når vi sammen skal
starte og opprettholde de samtalene
som bevarer menneskeverd og mot

Hele landsbyen vår må til
for det er vi som skal veve
sammen de trådene som blir
sterke nok til å bære
mine, dine og våre barn

tekst KAREN KILANE
illustrasjon HANS JØRGEN SANDNES
foto TORLEIF SVENSSON

S

Ansvarlig redaktør

Erik Lunde

Redaktør

Karen Kilane

Tekst

Karen Kilane

Kirsten Falch

Foto

Geir Ove Pedersen

Karen Kilane

Per Nordmark

Torleif Svensson

Øystein Melhus Venås

Illustrasjon

Hans Jørgen Sandnes:
side 2–3 og 22–23

Geir Ove Pedersen:
side 10–11

Design

Lyche Design, Irene B. Lyche

Opplag

18 300, fire utgivelser i året

ISSN 2703-8513

Trykk United Press

«S» er trykket på miljømerket, resirkulert papir og pakket i hundre prosent nedbrytbar biofilm som skal kastes i matavfall. Strømmestiftelsen er med i Innsamlingskontrollen.

Strømmestiftelsen bekjemper fattigdom gjennom utdanning, jobbskaping og samfunnsbygging i ti land i Asia og Afrika. Vi gir mennesker muligheten til selv å kjempe seg ut av fattigdom.

Adresse: Tangen 8, 4608 Kristiansand

Telefon: 38 12 75 00

E-post: post@strommestiftelsen.no

www.strommestiftelsen.no

Kontonr.: 3000.32.51000

Vipps: 03002

14

SAMMEN. I Nepal har Susmita Nepali (23) og de andre frivillige ungdommene snart tatt over oppgavene til de lokale myndighetene.

INNHold

6 På riktig spor

Mye i verden går bedre enn før

8 Bli med

Skal vi bekjempe fattigdom, må alle med

17 En ekte helt

Paride Taban kjempet for fred

18 På skolen

Ritu fra Nepal elsker å gå på skole

20 På jobb

Farouk fra Uganda lager tennbriketter

22 På sengekanten

Konkurranser og eventyr for barna

24 På hjertet

Tar med raushet og åpenhet fra slummen

27 Kryssord

Å lese bladet gir hjelp til å løse kryssordet

8

18

24

LEDER

DETTE GJØR VI SAMMEN!

Hvis mange nok mennesker

som Hanne Sofie som kvitter seg med ting, biskopen i Sør-Sudan som skapte fred, Farouk med tennbrikettene i Uganda, Lillian med turgruppa i Vennesla, ordføreren i Nepal som lytter til ungdommene, alle givne som deler hver måned

på mange forskjellige steder

i bedriften, på folkehøgskolen, i FN, i Samvad-gruppa, i kommunestyret, på busen

gjør mange små og store handlinger

stiller i FAU, tar busen i stedet for bil, engasjerer de ansatte i bedriften, lager avtalegiri på fadderskap, tar den ekstra telefonen

kan vi forandre verden

så lenge vi gjør det sammen

FNs bærekraftsmål er en global dugnad for å utrydde fattigdom, bekjempe ulikhet og stoppe klimaendringene innen 2030.

Jeg håper du vil lese historiene og bli inspirert og imponert over hvordan mennesker over hele verden går inn i denne dugnaden. Forskere sier at frivillighet skaper takknemlighet og bedre helse for den som bidrar. De frivillige som vi møter i dette magasinet, trenger nok ikke forskningsrapporter for å vite at akkurat det stemmer.

Karen Kilane
Redaktør

karen.kilane@stromme.org

VISSTE DU AT ...
... malariamyggen ikke lenger kan ture frem som den vil? Den nye vaksinen forebygger mye mer effektivt – og er dessuten billigere og enklere å lage.

Joda, det fungerer!

Får du noen ganger inntrykk av at alle piler i verden peker nedover? De gjør ikke det. Her har vi samlet nyheter som viser at felles innsats for det gode gir resultat!

tekst og foto REDAKSJONEN

Vekk med plasten!

FN-landene har nå blitt enige om en avtale for å få slutt på plastforsøpling. Ny økonomi og behandling av plast kan skape 700 000 nye arbeidsplasser og forbedre levekårene for millioner av mennesker innen 2040.

Da trenger ikke kuene i Niger spise plastposer lenger, men få lov til å beite på grønt, saftig gress! KILDE: UNDP

FOTO: STRØMMESTIFTELSE, ØYSTEIN MELHUS VENÅS

HURRA FOR JENTENE!

50 MILLIONER FLERE JENTER verden over har begynt på skole siden 2015. De er også jevnt over bedre enn gutta i både matematikk og lesing. Flere jenter på skole fører til færre barneekteskap. Det er kjempebra!

I tillegg skriver Norad: Når jenter får tilgang til utdanning, tilegner de seg viktig kunnskap som gjør at de har større mulighet for å få seg jobb og en inntekt når de blir voksne. Selv med begrenset skolegang kan man se slike effekter av utdanning. KILDE: UNESCO/NORAD

FOTO: STRØMMESTIFTELSE, EGIL MONGSTAD

Ei Masaikvinne har fått montert solcellepanel utenfor huset sitt i Masai Mara i Kenya. Nå har hun for første gang fått elektrisk lys innendørs.

FOTO: STRØMMESTIFTELSE, EGIL MONGSTAD

Mennesker som arbeider frivillig er lykkeligere og har bedre helse enn andre.
KILDE: FORSKNING.NO

Barneklubber

FRIVILLIGE UNGDOMMER kan virkelig få det til når de vil!

I Nepal har ungdom som har gått på livsmestringskurset Sjef i eget liv – Samvad – organisert barneklubber for 14 413 barn. Det kunne være småsøsken, nabo-barn eller barn som for eksempel kom fra veldig fattige hjem og ikke hadde det så bra. Her lærte de barna om viktigheten av god hygiene, god folkeskikk og hadde også morsomme aktiviteter, sangleker og undervisning sammen med dem. Vi er skikkelig stolte av dem!

FOTO: STRØMMESTIFTELSE

Finnes det noe mer stas enn når de store vil være sammen med deg?

BLI LYS!

HVOR I ALLE DAGER kan man bygge ut solenergi, om ikke nettopp i Afrika?

I Afrika mangler 600–700 millioner mennesker strøm, men nå er det blitt veldig mye billigere å bygge ut solenergi, og det er gode nyheter.

Energiekspertene mener at Afrika er på vei inn i en «solenergirevolusjon». I Sør-Afrika har antallet solcelleanlegg økt med 349 prosent på ett år. På hele kontinentet regner man med at 250 prosent flere solcelleanlegg er bygd innen 2027, ifølge Norad.

Solenergi koster lite å lage, skaper arbeidsplasser og kutter i klimagassutslippene. KILDE: NRK

Vi skal utrydde fattigdom – og da trengs alle på banen.
Bli inspirert av mennesker som på ulike måter bekjemper fattigdom.

OPPGAVER NOK

TIL ALLE

tekst KAREN KILANE foto GEIR OVE PEDERSEN, KAREN KILANE, ØYSTEIN MELHUS VENÅS

DE ENGASJERTE

Hva du velger å lese om, prate om og engasjere deg i er med på å prege både deg selv og menneskene rundt deg. Noe av det som er fint med frivillig arbeid, er at det er sosialt og samlende. Hva med å melde seg inn i en organisasjon der mange jobber sammen for en god sak? Ungdom i Nepal kan være til inspirasjon!

KONKRETE TIPS

- Bruk stemmeretten din
- Meld deg inn i en ideell organisasjon
- Følg med på hva som skjer i verden

Vi hadde aldri klart det vi gjør uten hverandre og fellesskapet, sier Mansha, Shama og Sundari.

– **Det er dette folk må gjøre:** De må stå sammen med andre og ikke gi seg. Da vinner man fram til slutt.

Sundari (15), Shama (15) og Mansha (14) er med i en livsmestringsgruppe for ungdom.

Jentene bor en joggetur unna grensa til India, i et område med lav inntekt, lite utdanning og mange barneekteskap.

– Før fikk vi ikke være sammen med andre som tilhørte en annen religion enn oss selv. Skillene var så store. Ønsker man å stanse framgang er det sikkert det smarteste som finnes: Sørge for at mennesker ikke snakker sammen.

Shama himler oppgitt med øynene.

– Vi er jenter, og vi er fattige. Det var ingen som lyttet til det vi mente, sier Sundari.

– Dessuten hadde vi jo aldri turt å si noe! følger Shama opp.

Mansha dulter i de andre.

– Mer enn det: Vi visste ikke at det gikk an å si noe.

Jentene gliser bredt. De er klare for innsats.

– Nå er vi klar over rettighetene våre. Vi inviterer hele landsbyen med ledelse og det hele for å se på skuespillene våre. Der tar vi opp tema som barneekteskap, alkoholisme eller hygiene. Vi står sammen. Og sånn bekjemper vi fattigdom, steg for steg, menneske for menneske.

“

Vi står sammen på tvers av religioner, og alle ser at det går bra

Sundari

DE SOM ER GLAD I NATUREN

Hvordan mennesker i den materielt rike delen av verden lever, har vist seg å få konsekvenser for mennesker andre steder i verden. Men husk: Vi deler den samme jordkloden.

KONKRETE TIPS

- Spis mindre kjøtt, kast mindre mat
- Kjøp brukt istedenfor nytt
- Velg grønne reiser når du kan
- Gi bort en opplevelse i stedet for ting

Søppelplukkende turgruppe er et supert tips – både for barn og voksne!

“
Vi oppfordrer alle i hele verden til å være med og plukke søppel når de er på tur

NaNa, Myanmar

Oftest snakker vi i vesten om klimaendringer som noe som kan komme til å prege verden en gang i framtiden.

For mange av menneskene i våre prosjekter fører allerede ekstremvær og skifte av årstider til mindre mat til barna, ustabil inntekt og økt fare for flom, jordskjelv og ras.

Vi kan ikke bekjempe fattigdom uten å ta vare på naturen.

I 2019, rett før pandemien og militærkuppet i landet, møtte vi denne flotte gjengen i Myanmar.

Barn og voksne i landsbyen hadde bestemt seg for en fast søppelplukkedag i uka.

Omsorg for naturen ble dermed kombinert med småkrangling, lek og masse sang.

– For det første er det renere og penere her etter at vi begynte å samle inn søppel. I tillegg er det færre mygg rundt husene våre. Når det er mindre mygg, er det heller ikke så mange som får malaria og andre sykdommer som myggen bærer med seg, forklarte barna.

– Vi oppfordrer alle i hele verden til å være med og plukke søppel når de er på tur, sa den engasjerte gjengen.

FAKTA OM FRIVILLIGHET

62 prosent av befolkningen over 15 år har, ifølge Frivillighetsbarometeret i Norge, gjort frivillig arbeid i løpet av 2023. Dette er økning som tar oss opp på nivået vi var før pandemien. KILDEN: FRIVILLIGNORGE.NO

DE SOM VIL HA DET ENKLERE OG BEDRE

Hvilke verdier har du? Verdiene våre preger valgene og livet vårt. Er målet i livet større hus, finere bil, flere ting og reiser? Eller er målet å få tid, bety mer for andre, få nærmere venner eller bedre helse?

“

Når jeg forklarer tanken bak, tror jeg en del synes det er litt forlokkende

Hanne Sofie Rosenvinge

Hanne Sofie Rosenvinge har mann, tre barn og en hund. Mens mange rundt henne ser seg om etter større bolig, ny hytte eller raskere båt, har familien nettopp fått oppfylt det som lenge har vært deres drøm: De har solgt båten, kjøpt mindre hus og kvittet seg med ting.

– Eie færre ting, bo rimeligere, ha muligheten til å fokusere annerledes. Det er det som motiverer oss, sier Hanne Sofie Rosenvinge.

Oppussingsobjektet familien har kjøpt er en tredjedel av kvadratmeterne familien i dag disponerer. Dette har de ikke gjort fordi de må, men fordi de ønsker et annet liv.

– Noen spør hvorfor vi vil selge et hus som er så stort og fint, og flytte inn i et mye mindre og eldre hus. Men når jeg forklarer tanken bak, tror jeg en del synes det er litt forlokkende.

Mange vil jo ut av hamsterhjulet, sier hun.

Rosenvinge og familien er engasjert i et skoleprosjekt i Gambia. En del av målet med å senke utgiftene er også å kunne gi prosjektet mer tid, penger og krefter.

– Jeg vil ha mer av det som er godt i livet, rett og slett, sier Hanne Sofie.

KONKRETE TIPS

- Kjøp færre ting og velg kvalitet fremfor kvantitet
- Reparerer gjenstander og utstyr
- Vær kritisk til salg og billige produkter
- Gi deg selv tid til å tenke gjennom hva som gir deg et godt liv

Hanne Sofie Rosenvinge og familien har solgt et stort hus med utsikt til skjærgården for å flytte inn i et mye mindre hus. Ikke fordi de må, men fordi de vil.

DE SOM INKLUDERER OG INVITERER

Å være fattig er forbundet med utenforskap. Å være inkluderende og inviterende kan være med på å åpne opp for noen som trenger det.

Ringer du til Strømmestiftelsen, kan det hende du blir møtt av den hyggelige venesla-dialekten til Lillian Wennerberg. Engasjementet for en mer inkluderende verden strekker seg langt utover arbeidsdagen.

Annenhver julaften lager familien til Lillian åpen julefeiring, på sommeren reiser hun og mannen gjerne til Spania for å være natteravnere, hun har tatt initiativ til en gågruppe – og mye mer.

– Stort sett tenker jeg «hva kunne jeg ha ønsket meg selv?» For min del kan jeg synes det er vanskelig å komme meg ut på tur hvis jeg ikke har en avtale. Nå har vi en turgruppe, og jeg kommer meg på tur med nye mennesker.

– Jeg har så mye jeg er takknemlig for i livet, og det er jo helt «tulle» om jeg ikke skulle gi videre til andre. Dessuten er det ikke tvil for min del: Jeg blir mer lykkelig av å være med på noe meningsfullt, sier Lillian.

Jeg blir mer lykkelig av å være med på noe meningsfullt

Lillian Wennerberg

FRIVILLIG ARBEID

ILO (FNs internasjonale særorganisasjon for arbeidslivet) sin definisjon er «ikke-obligatorisk arbeid, det vil si den tiden en person bruker på å utføre en eller flere aktiviteter – enten gjennom en organisasjon, eller direkte overfor andre utenfor egen husholdning – uten å ta betalt.»

KONKRETE TIPS

- Lag rammer for sosiale treffpunkt hvor mange kan være med. Tur med pølser og kakao er like gøy som å møtes på restaurant!
- Vær med på å skape gode holdninger i venneflokken.
- Ta temaet opp på skolen eller jobben. Hvordan kan dere sammen skape gode rammer for åpne fellesskap?

– Det hender jeg møter folk som sier: «Du tenker alltid på andre». Men det er jo ikke sånn det er, dette gjør jeg like mye for min egen del! sier Lillian Wennerberg.

DEN STORE GJENGEN SOM DELER

Noen ganger er det snakk om å dele et smil med noen som trenger det, dele på dugnadsoppgavene eller dele av tid. I tillegg er det også effektivt å investere noe av pengene sine i verdier som varer: Mennesker!

KONKRETE TIPS

- Vippse ved anledning
- Engasjere bedriften eller skolen din
- Ønske seg gaver til fattigdomsbekjempelse til bursdag, bryllup eller annet
- Ta med en organisasjon i testamentet
- Gi barn et fadderskap. Noen gir det i faddergave.
- Bli fast giver

– **Det er gavene fra giverne** som er ryggraden i arbeidet vårt, sier Turid Skjævestad og Lars Olav Kragholm i giverserviceavdelingen i Strømmestiftelsen.

De forklarer at organisasjonen får viktige tilskudd fra Norad, men at det avhenger av at organisasjonen kan vise til at de har givere som engasjerer seg.

– Målet med å være giver er å gjøre verden til et litt bedre sted, sier Turid.

– Noen snakker om at folk er opptatt av at penger ikke skal gå til administrasjon, men vi har også givere som er opptatt av

at noen midler også skal gå til nettopp det. Administrasjon sikrer at pengene kommer fram dit de skal, blir brukt på riktig måte, og at mennesker som får hjelp, får god hjelp som gir varige resultat, sier Lars Olav.

– Det er meningsfullt og fint å ha kontakt med giverne våre. Det er en engasjert flokk. Har du gitt sporadisk, kan det være fint å vurdere å gå over til å være fast giver. Slik er du med på å sikre kontinuitet og forutsigbarhet for menneskene i våre prosjekt, oppfordrer Turid. ■

Om frivillighet

Hvordan har frivillighet bidratt til å bekjempe fattigdom?

– **Frivillighet bidrar** hver eneste dag til å bekjempe fattigdom, både i Norge og internasjonalt. Frivillige organisasjoner skaper engasjement i befolkningen og samler inn penger som bidrar med fattigdomsbekjempelse.

Frivillige organisasjoner har også en rekke aktiviteter og tilbud hvor målet er å hjelpe enkeltmennesker som sliter til å få en bedre hverdag. I tillegg jobber mange frivillige organisasjoner med å endre strukturer i samfunnet som skaper fattigdom, både gjennom politisk arbeid og gjennom å øke kunnskapen om årsakene til fattigdom.

Norge scorer høyt på lista over frivillighet. Men kan det hende at ILOs definisjon og måling av frivillig arbeid favoriserer en vestlig form for frivillighet?

– **Frivillighet er ikke** et unikt norsk eller nordisk fenomen, men finnes sikkert i de aller fleste kulturer. Det er nok riktig at den internasjonale definisjonen på frivillig arbeid passer godt i «Vesten». Men også i Norge er det mange som legger ned en viktig arbeidsinnsats, enten i familien eller for venner og naboer uten at det faller inn under ILO sin definisjon.

Jeg tenker det er bra at det fins en internasjonal definisjon på frivillig arbeid, men det er også viktig å huske på at en innsats kan være både viktig og meningsfull, selv om den ikke er definert som frivillig arbeid.

Stian Slotterøy Johnsen
Generalsekretær i Frivillighet Norge

Fra ungdommen

– Det meste av det lokale myndigheter skal gjøre i landsbyen, blir nå gjort av de frivillige ungdommene i Samvad-gruppa, sier ordfører Keshar Bahandur.

tekst KAREN KILANE foto GEIR OVE PEDERSEN

For åtte år siden strøk Susmita Nepali rundt hjørnene som en skygge. Alt hun ønsket, var å gjøre seg usynlig i landsbyen.

Åtte år senere er det tydelig at «prosjekt usynlig» ikke gikk som tenkt. Stekende sol treffer blikktaket over oss på en dag med 45 grader. Svetten siler, og øynene til Susmita brenner. I dag er hun leder for 243 ungdommer, hun er en av dem ordføreren henvender seg til når han trenger råd, hun leder offentlige debatter og samtaler. Hvordan kunne drømmen om å være usynlig briste så totalt?

– Du vet, jeg ble med i livsmestringskurset Samvad, sier Susmita og blunker.

Noe klikket på plass. «Aldri mer!» tenkte hun etter den første dagen i livsmestringsgruppa. Mennesker, meninger, latter og prat om tabubelagte temaer. Samvad var ikke noe for henne!

Etter en uke sa foreldrene at hun ble nødt til å gi livsmestringskurset en ny sjanse.

– Jeg våget meg tilbake. De pratet om selvtillit. Men jeg gikk ikke hjem. Og plutselig kunne jeg kjenne at noe skjedde inni meg, noe klikket på plass. For første gang i mitt liv bestemte jeg meg for å engasjere meg og tørre å gi av meg selv, sier Susmita.

I dag leder hun ungdommer som på ulike måter er med på å påvirke lokalsamfunnet.

Det er dette arbeidet Susmita og de andre ungdommene nå presenterer i et lite, glohett rom hvor alle veggene er tapetsert med prosjektskisser, planer og visjoner. De forteller om volleyballturneringer, barneklubber, folkemøter med dramatisering, selvforsvarskurs, naturverntiltak, kampanjer og politiske krav for å forhindre barneekteskap, selvmord, seksuell trakassering, rusmisbruk og diskriminering.

Har endret lokalsamfunnet. Ungdommene legger seg opp i alt i landsbyen.

– Og det er bra! Det meste av det lokale myndigheter skal gjøre her, blir vel strengt tatt nå gjort av ungdommene, sier ordfører +

“

For første gang i mitt liv bestemte jeg meg for å engasjere meg og tørre å gi av meg selv

Susmita Nepali

Susmita Nepali ville være usynlig i landsbyen. I dag er hun en engasjert leder for 243 ungdommer som har som mål å forandre lokalsamfunnet.

Keshar Bahandur Khatri
Ordfører

FAKTA

Susmita Nepali (23)

- Fra Nepal, bor på grensa til India
- Bachelor i business
- Takket nei til godt betalt jobb for å være leder for nettverk av Samvad-grupper
- Drømmer om å bli lokalpolitiker

Samvad

er et ettårig livsmestringskurs Strømmestiftelsen driver i Nepal.

+ Keshar Bahandur Khatri. Han smiler stolt og ser ut av vinduet fra kontoret.

Utenfor er ungdommer samlet for å organisere ryddedugnad. Livsmestringsgruppa låner gratis lokaler i huset hvor ordføreren holder til.

– Her må vi bare stille opp og heie. Og når det er sagt, det er jo praktisk for oss alle å ha ungdommene i nærheten. Det er de som forstår hva som trengs å gjøres. Nå har det blitt sånn at jeg ber dem om å komme med ideer.

– Hva er det viktigste nettverket har gjort for lokalsamfunnet?

– Før de startet var det mange her som giftet vekk barna sine, eller tok dem ut av skolen slik at de kunne jobbe. Dette er et område med mye fattigdom. Men etter at ungdommene har gått sammen og satt ned foten mot barneekteskap, blir de lyttet til. Ungdommene viser engasjement og vilje til å bruke evnene sine, det har nok gjort at de har klart å snu mange negative trender, sier ordføreren.

Vi trenger hvert menneske! Susmita nikker og sier seg enig. Likevel er hun langt fra fornøyd med alt hun ser rundt seg.

– Vi ser på lokalsamfunnet som en krukke med vann. Har krukken sprekker

hvor ressursene lekker ut? Vi må identifisere sprekkene og sørge for å stanse lekkasjene. Vi trenger hvert barn på skole, vi trenger trygge familier uten vold, vi trenger at penger blir brukt på mat og ikke alkohol, vi trenger at folk gifter seg av kjærlighet – når de er gamle nok til selv å bestemme. Vi trenger hvert menneske vi har! Og vi må stå samlet.

Hun forteller at tidligere var det utenkkelig at kristne, buddhister og muslimer skulle være så nære venner.

– Men da hadde jeg gått glipp av både venner og gjennomslagskraft!

– Er det rart om vi er stolte? Jeg håper våre ungdommer kan være til inspirasjon – og at dere får til dette i Norge også, sier ordfører Keshar. ■

Det er ungdommene som forstår hva som trengs å gjøres

Keshar Bahandur Khatri, ordfører

Anledningsgaver 2023

JUBILEUMSGAVER

Hilde Grøthe – 50 år
Svein Berge – 70 år
Ingrid Modalsli Tollum – 85 år
Solveig Randøy og Asle Fyllingen – bryllup
TOTALT = 46 600 KRONER
+ Facebook-innsamlinger.

MINNEGAVER

John Sagedal
Kristin S. Jonassen
Una Grønby Kristoffersen
Magnar Andersen
Astrid Nordeng Sjølie
Petra Hannisdal
Eli Milvang
Astri Tønnesen Berg
Elise Olaug Sætre
TOTALT = 64 050 KRONER

TESTAMENTARISKE GAVER

Else Filseth
Einar Mjelve
Bjørge Heie
Mary Aknes
Astrid Kornberg
Kathleen Joy Larsen
Tone Stene
TOTALT = 7 144 637 KRONER

Takk til alle som deler og viser omsorg

FOTO: PER NORDMARK

TAKK FOR ALT, PARIDE TABAN!

En klok, fotballspillende, jordnær, himmelvendt, fredsprismominert biskop og menneskerettighetsaktivist har gått bort.

1. november 2023 fikk vi det triste dødsbudskapet om Paride Taban. Biskopen døde på et sykehus i Nairobi og ble 87 år gammel. Paride var en viktig kirkeleder og preget fredsarbeidet i Sør-Sudan.

– Han kunne kommunisere like godt med presidenter som med vanlige landsbyfolk, skriver vår kollega Lars Saaghus i minneordet om Paride Taban.

Allerede i 1978 var den første kontakten mellom Paride og Strømmestiftelsen. Kontakten ble gjenopptatt da Paride i 2003 ønsket å avslutte sin gjerning som biskop og etablere landsbyen *Holy Trinity Peace Village* i Kuron. Her kunne han få oppfylt sin drøm om å lage en fredslandsby hvor mennesker fra ulike stammer skulle leve i harmoni med hverandre.

I mer enn 20 år har Strømmestiftelsen vært med på å bygge opp *Holy Trinity Peace Village* med særlig vekt på utdanning. Det er nå barnehager, barneskoler, ungdomsskoler og en yrkesskole som den unge mennesker kan bruke.

Selv om fotballen og dansen har stilnet, vil andre føre arven videre. Strømmestiftelsen vil fortsette samarbeidet med *Holy Trinity Peace Village* og være med på å videreføre det arbeidet som Paride startet.

Strømmestiftelsen vil fortsette samarbeidet med Holy Trinity Peace Village og være med på å videreføre det arbeidet som Paride Taban startet.

VI HÅPER DU vil ta deg tid til å følge QR-koden og lese Lars Saaghus sitt minneord om Paride Taban.

Bli kjent med ...

Navn Ritu

Alder 8 år

Mitt favorittdyr Kaninen min!

Min favorittaktivitet Å leke i kjøkken og butikk. Venninnen min Aska har et lekesett med kjøkken-ting, og jeg får leke med det når jeg besøker henne

Dette er jeg redd for Slanger. Noen ganger dukker de opp utenfor huset.

Bestevenn Aska

Min drømmejobb Lærer

Dette er jeg skikkelig flink til Å leke! Jeg elsker å leke. Bestemor skryter av at jeg er flink til å feie, hente vann og hente varer på butikken, så jeg kan det også.

Hvis jeg var president Jeg ville gitt mat til alle barna i Nepal.

Dette synes jeg er aller best med skolen Leke! Hjemme har jeg ingen leker, men det har vi på skolen.

Ritu er åtte år og elsker å leke. Hun eier ingen leker selv, men på skolen og hos bestevenninna finnes leker hun får låne.

Lek!

Masse gøy, eventyrlig og oppslukende lek. Det er hovedoppgaven til et barn.

tekst KAREN KILANE foto GEIR OVE PEDERSEN

Ritu er åtte år og bor sammen med bestemor Bairai. Det har hun gjort siden bestemor ikke lenger klarte å se på at Ritu ikke fikk den omsorgen og hjelpen et barn skulle hatt. Det gjorde henne vondt å hente ut barnebarnet fra sin egen sønn, men kjærligheten til Ritu måtte gå foran.

– Jeg skulle hentet henne ut før. Da jeg tok henne med til lege, hadde hun allerede gått så lenge med en øyebetennelse at det var for sent å redde synet på det betente øyet. Jeg får ikke gjort om på hvordan livet har vært, men herfra må jeg bare gjøre det beste jeg kan for henne, sier bestemor.

Og det beste hun kan gjøre for Ritu er å sende henne på skole. Der starter veien ut av fattigdom. Ritu selv er ikke særlig opptatt av utdanning og framtidsutsikter.

– På skolen har de leker! Her møter jeg venner, lærerne synger med oss, og her finner vi på masse gøy. Jeg elsker skole!

Bestemor er litt mer bekymret.

– Skolen Strømmestiftelsen støtter med lærertrening, leker og undervisningsmateriell er en offentlig skole. Her har jeg og andre råd til å sende barna. Men flere og flere starter private skoler i området. Det er nok godt ment, men det fører til større forskjeller mellom fattige og rike, og er med på å utarme de offentlige skolene. Jeg vil mye heller at flere gjør som dere: investerer i offentlige skoler, hvor vi alle har mulighet til å sende barna, sier bestemor Bairai.

Som Hjertevenn hjelper du barn til en trygg hverdag, oppvekst og fremtid! Strømmestiftelsen hjelper barn i noen av verdens fattigste land. Bli med, du også! Sammen kan vi hjelpe enda flere.

DETTE SYNES JEG ER DET BESTE MED SKOLE ...

ANDREAS LANDMARK (27)

Kommunikasjonsrådgiver og samfunnskontakt i Strømmestiftelsen

– Alle inntrykkene fra å lære nye ting sammen med jevnaldrende

LARS NEHRU SAND (43)

Journalist, statsviter og politisk kommentator

– Kunnskap, vennskap og mestringsfølelse

RONJA VÅGEN VENÅS (9)

Skoleelev

– Å leke med venner

Grønn gründeridé

– En haug av søppel, sier folk om området hvor vi i gruppa samles. Og de har rett: Dette er jo en søppelfylling! Men vi kan også velge å se på avfallet her som ubenyttede ressurser, sier Farouk.

tekst og foto KAREN KILANE

Han og de andre i yrkesopplæringsgruppa sorterer ut maisblader, gress og matavfall fra søppeldynga. De neste ukene skal avfallet gjennom en forbrenningsovn, blandeformer, stampemaskin og tørking.

– Som bonde ser jeg at vi må hugge ned

færre trær til brensel. Med ekstremvarmen og det voldsomme regnet vi har opplevd de siste årene, trenger Uganda hvert tre. Trær beskytter mot erosjon i regntiden og binder vann i tørketiden. Brikettene våre lages ikke av verdifulle trær, men av avfall. I tillegg brenner de lenger enn ved og kull. Dette er vinn-vinn for både miljøet og vi som trenger brensel i matlaging og arbeid, sier Farouk.

Farouk er 29 år og far til tre. De siste årene har pandemi, klimaendringer og en presset verdensøkonomi gitt ham mange våkenetter. En grønn gründer-ide har ført til ny giv.

Bli kjent med ...

Navn Farouk

Alder 27

Bosted Uganda

Sivil status Gift og far til tre barn på to, fire og sju år.

Jobb Baker og selger chapati. Er i tillegg bonde og brenselbrikett-gründer.

Dette drømte jeg om å bli da jeg var liten Livet ble nok ikke slik jeg drømte om. Det ble både mindre spennende og mer slitsomt enn jeg hadde trodd.

Hadde jeg ikke jobbet med dette, hadde jeg ønsket å bli ingeniør.

Det beste med jobben min At det går bra om dagen! Brikettene jeg har lært å lage er rimeligere og brenner lenger enn både ved og kull. Jeg kan steke chapati i flere ovner samtidig, jeg tjener bedre og kona er mer fornøyd med meg.

Mest utfordrende med jobben min Som bonde er endringene i været en stor utfordring. Været har blitt mer uforutsigbart og ekstremt de siste årene.

Jeg skulle ønske jeg hadde visst dette da jeg startet At det ville komme en pandemi ... Det var en skikkelig knekk. Likevel: Under pandemien ble fellesskapet viktigere, vi hjalp hverandre og kom gjennom det. I dag har jeg flere bein å stå på, jeg tror jeg er bedre rustet enn før pandemien.

Min spesialitet De nye brenselbrikettene! De er rimeligere, mer miljøvennlige og brenner mye lenger. Jeg tjener mer og har for første gang mulighet til å utvide salget av chapati. I tillegg kan jeg selge brikettene til andre.

DA JEG VAR LITEN DRØMTE JEG OM Å BLI ...

HELENE BØKSLE

Artist

– Helt siden jeg var liten har jeg drømt om å røre folks hjerter gjennom sang. Det er fremdeles mitt ønske og drivkraft.

EMELINE B. LARSEN

Daglig leder og eier i Chosen

– Jeg drømte om å jobbe i klesindustrien. Jeg vil være lys i en bransje som har noen mørke sider.

ASBJØRN SKEIE

Fagansvarlig IT, Strømmestiftelsen

– Jeg drømte om å bli politi. Men da jeg ble litt større, var det økonomi som fristet.

Finne Ro

– et eventyr i fire deler

Barn klarer det utroligste. Og noen klarer mye mer enn de skulle ha gjort. For eksempel de to søstrene fra Nepal. Puspa (12) og Ganga (8) bor alene uten voksne. Litt slik som de to bjørnene i dette eventyret.

tekst KAREN KILANE
 illustrasjon HANS JØRGEN SANDNES
 foto GRO JUSTNÆS KILEDAL
 Del 1 av 4

Det var poten min som først forsto at noe var galt. Der den skulle kjent varm pels, var det bare kald jord.

Jeg krabbet ut av hiet vårt. Heller ikke der var hun. Fortsatt var det bare poten min og hodet mitt som forsto at Ro var borte.

Men så, når kvelden kom, forsto også hjertet mitt og magen min det. Ro var ikke her lenger.

Jeg har lett lenge. Sola har stått opp og gått ned flere ganger. Men Ro, storesøsteren min, er fremdeles borte.

Det er ikke det at jeg ikke klarer meg. Jeg har faktisk fått til mange ting jeg aldri hadde trodd jeg skulle klare. Ro hadde vært stolt av meg.

Jeg har fanget fisk og spist bær. Så magen er fornøyd.

Jeg har funnet steder å sove hvor verken jegere eller farlige dyr finner meg. Kroppen er trygg.

Jeg har til og med hoppet unna en slange som lå i en maurtue. Så snuten min er like fin.

Det er bare det at når jeg snur meg for å legge poten min på den varme og trygge magen til Ro, så er det ingen der. Så hjertet mitt har det ikke fint. Ikke i det hele tatt.

På kveldene sitter jeg og ser på månen. Da håper jeg at Ro er der ute et sted. At hun kanskje også ser på månen og tenker på meg. Men det blir ikke mindre vondt inni meg av det.

Jeg har skrapet en strek for hver gang sola har gått opp og ned siden Ro forsvant. Nå er det blitt flere streker enn jeg kan telle.

I dag, da jeg skrapte inn en ny strek, hørte jeg de første drønnene. Og da så jeg dem: De første tordenskyene bortenfor de endeløse slettene. Jeg pleide å ligge helt inntil Ros rygg når det tordnet og lynte. Er den kalde regntiden allerede på vei?

Fortsettelse følger i neste nummer ...

KLARER DU IKKE Å VENDE med å finne ut hvordan det går med bjørnen? Da kan du gå inn via QR-koden og lese hele eventyret. Her finner du også fortellingen om de to søstrene i Nepal.

KONKURRANSE SER DU FEM FEIL?

TA BILDE AV DE FEM FEILENE eller skriv dem ned og send inn på e-post post@strommestiftelsen.no, merk BARNESIDER. Eller ring inn svarene på 38 12 75 00 mellom kl. 09.00 og 14.00 på hverdager. **Svar innen 1. mai.** Vi trekker ut en heldig vinner som får to kinobilletter, en overraskelse fra Nepal og en bamse.

Arven fra gata

Som gatebarn i slummen i Manila opplevde Cechell Anne Bergkvist Upsahl samhold og raushet. Det er verdier hun vil ta med seg inn i jobben i Strømmestiftelsen.

tekst KAREN KILANE foto ØYSTEIN MELHUS VENÅS

Folk kan sikkert tenke at jeg hadde en trist barndom. Å mangle mat og foreldre, det var selvsagt vanskelig. Men først og fremst husker jeg det gode livet på gata. De andre ville jeg skulle blomstre, de så meg og aksepterte meg. Vi var en gjeng gatebarn som gikk sammen, og vi delte det vi fant med hverandre. Vi lærte at det gir mer å dele noe enn å beholde det for seg selv, sier Cechell Anne Upsahl.

Dialekten har i seg spor fra både Oltedal, Stavanger og Kristiansand, stedene hun har bodd siden hun som fjortenåring flyttet fra Filippinene til Norge.

Havnet i slummen som treåring. Vi må tilbake til de tre første, gode årene i Manila. Cechell var den førstefødte, det yngste barnebarnet og allerede et naturlig midtpunkt. Da hun var et halvt år, flyttet mamma til Malaysia for å jobbe. Cechell ble værende igjen hos mormor.

– Og mormor er verdens aller, aller beste person. Du aner ikke, sier Cechell.

Hun smiler og ler mye, Strømmestiftelsens nye rådgiver for næringslivssamarbeid. Når vi snakker om mormor, blir smilet bredere og øynene blanke.

– Hun er det beste mennesket som finnes. Tenk deg at MacGyver hadde vært en kvinne som måtte overvinne fattigdom.

Det er akkurat sånn bestemoren min er! Cechell levde godt sammen med mormor. Så skulle det igjen skje noe. Da Cechell var tre år, kom pappa på besøk for å ta datteren med ut og spise.

Det skulle ta åtte år før mormor og Cechell møttes igjen. Da hadde mormor søkt etter barnebarnet i slummen utallige ganger. Og Cechell hadde overlevd netter hvor hun sov i pappesker eller bare vandret gatelangs. Noen ganger, når pappa var rusfri og ikke i fengsel, bodde hun hos ham.

Funnet igjen. Og så plutselig en dag var bare mormor der.

Cechell stanset midt i leken. På en murkant satt en gammel dame og fulgte henne rolig med blikket. Åtteåringen kjente ikke igjen kvinnen, men hun forsto umiddelbart at dette var noen som var glad i henne. Hun gikk rett bort og krøp opp på fanget hennes. Og så var det de to igjen i flere gode år. Helt fram til mamma en dag sa hun hadde giftet seg, og at Cechell skulle flytte med henne til Oltedal i Norge.

– Men disse årene jeg igjen fikk bo sammen med mormor, de var så gode. Hun fikk meg inn på skole. Alle unntatt ett barn hadde hvit skoleuniform. Matpakken var annerledes, og skoene var enten for små eller altfor store. Men mormor sørget for at jeg var på den beste skolen. Vi var fattige, men jeg var fullt og helt omsluttet av kjær-

lighet og omsorg. Den kombinasjonen av å ha lite materielt, men overflod av omsorg, det er det beste som har skjedd meg, sier Cechell.

Tøffere i Norge enn i slummen. Cechell gledet seg til å flytte til Norge, og hun elsker landet. Hver kveld fryder hun seg over å kunne legge seg i en seng med ekte-mann og en liten datter, hver morgen kjenner hun seg like takknemlig over å våkne til en ny dag med familie, seng og mat.

Likevel ble overgangen til et nytt land mer annerledes enn hun hadde sett for seg.

– Jeg husker jeg tenkte at jeg måtte lære meg norsk for å bli godtatt. Jeg gikk derfor +

“

Kombinasjonen av å ha lite materielt, men overflod av omsorg, det er det beste som har skjedd meg

Cechell Anne Upsahl

Cechell Anne Bergkvist Upsahl savner ikke fattigdommen fra slummen i Manila. Men hun tar med seg rausheten. – Der rangerte vi ikke hverandre, vi ønsket hverandre godt, sier hun.

Strømmestiftelsens nye rådgiver for næringsliv har med seg både vanskelige og gode erfaringer. Årene hvor hun var fattig, men samtidig omsluttet av omsorg og kjærlighet, ser hun på som livets beste erfaring.

+ alltid rundt med tre ordbøker. Men da jeg lærte meg norsk, ble det bare verre, for da forsto jeg hva de sa om meg.

Det var enklere i slummen, forklarer Cechell. Her var hun godtatt for den hun var, her var hun livlig og pratet med alle og lekte. Her var det hvem hun var som betydde noe.

– Lever du i elendighet, ønsker du å løfte hverandre fram. Sånn var det iallfall hos oss. Det var jo helt naturlig at vi hjalp hverandre og sto sammen. Vi var der for hverandre, vi hadde jo ingen andre. Vi eide ingenting, ingen av oss kom fra en bakgrunn vi kunne skryte av. Hvordan skulle vi kunne rangere hverandre?

Cechell ler oppgitt. For den nye hverdagen inneholdt nye spilleregler. De var mer kompliserte, og spillet var umulig å vinne.

Unner nordmenn trygghet. Å forstå at det ikke holdt å være seg selv, at ikke alle ønsket å bli møtt med det store, varme smilet hennes og den åpne livsholdningen, det var en overraskelse for tenåringsen.

– Jeg kan ikke huske at vi kranglet eller stengte noen ute i slummen. Hva skulle vi mobbe hverandre for? I stedet er mine sterkeste barndomsminner knyttet til dette åpne fellesskapet, følelsen av samhold.

Cechell unner flere nordmenn å våge mer åpenhet, vennlighet og trygghet.

Det hun ikke savner fra årene i slummen,

er det å være overlatt til seg selv.

– De andre barna hadde som regel foreldre, en tante eller andre som ropte dem inn på kvelden. Det var aldri noen som ropte på meg. Når pappa ble sendt i fengsel, var det meningen hans at jeg skulle være igjen hos dem han kjente. Jeg forsto raskt at det ikke var en trygg plass for meg. Ofte vandret jeg gatelangs i stedet. Jeg kan aldri huske at det var noen hjelpeorganisasjoner i slummen. Men det var vanlige folk der med omsorg. Noen som kjente meg igjen og lot meg få sove hos dem.

Da hun ble voksen, startet Cechell organisasjonen Heart4Kids. Hun fikk med seg andre til å dele ut mat, latter og omsorg i området hvor hun selv vokste opp. Etter pandemien ble organisasjonen lagt ned. I dag brenner Cechell for å hjelpe barn gjennom Strømmestiftelsen.

– Jeg føler at ringen er sluttet. Her føler

“
Ofte føler jeg at Google har vært min veileder i livet

Cechell Anne Oftedal

FAKTA

Cechell Anne B. Upsahl (34)

- Gift og mor til en datter
- Bodde i slummen i Manila fra hun var tre til åtte år
- Kom til Norge som 14-åring
- Master i samfunns-kommunikasjon
- Rådgiver for næringsliv i Strømmestiftelsen

jeg meg hjemme. Jeg hører til et sted hvor vi har et felles mål om å hjelpe barn ut av fattigdom.

Barn må få utdanning! Cechell vet at det er mulig. Hun overlevde livet på gata, hun overlevde hverdagen i norsk skole, hun har vært butikksjef, blitt nominert som årets modigste kvinne, satt dagsorden og tatt utdanning.

– Og jeg har gjort det uten foreldre som har rettleidet meg. Ofte føler jeg at Googles søkefunksjon har vært min veileder i livet. Men jeg har fått det til, mennesker får til de utroligste ting. Og det gir mening å jobbe for at også andre barn skal få utdanning og muligheten til å skape seg et godt liv.

Men ingen skole kunne lære henne det hun fikk med seg fra vennegjengen i Manila.

– Vi må bry oss om hverandre. Det er det som gir glede og mening: Å bry seg. I Norge har vi så mange dager vi feirer, og på alle festdagene snakker vi om at vi må være takknemlige. Likevel synes jeg mange er mismodige. Jeg skulle ønske vi kunne ha sluppet litt av presset som stresser oss, og at stemningen heller kunne vært litt som i oppveksten: At ingen skal fortelle deg hvordan du skal være, at vi bare møter andre mennesker med omsorg slik de er, det synes jeg er helt fantastisk. Det unner jeg flere å oppleve, sier Cechell. ■

XORD .no		ROM-FARTØY	KAN AVIS VÆRE	ATSKIL-LIGE	NAKKE-HÅR PÅ HEST	RINGØY	ENGELSK AVSLAG	HAKKE	APPEL-LERE	KORN-SORT
PÅSKE-FARGE				→					↓	
HEIS								FJERN-SYN		
							IRRE			
TID-LIGERE NORSK SIRKUS							VINTER-REDSKAP			
FRYSE				↑	RED-NINGS-FARKOST EN BABA					
TAK-SKJEGG	↓	PRYD-ELSE	FRYKT	SJØMAT	ÅLREIT	BØKER	DANS		TANKE	
						1	FALSK ED		TYNGET	
→			SENESTE	→			MALT KORN		UT MED	
							STYRE-PINNE		REDSKAP	DUSK-REGNE
FARE			↓				TALL-EKSPERT		OM-DØMME	
							BANDE-SJEF		OFRET	
REGNBUE-HINNE					EDEL-GASS			↑	BEVIS	
AUDIO-VISUELL					VARSEL				LÆRE-STEDER	ORDNET HAUG
→		SKILLE							ILDSTED	
		RIBBET							FOR-STØVET	STOFF
HASTET				KINESER						
BRITISK KOMIKER				BLÆRE SEG		PÅ-BUDET				GUDS-HUS
						VANSKE				
→						ØYE-BLIKK		HOGGE NED FOR		GREP
						DAGS-ORDEN		ART.		NABOER
PÅ NORSKE FLY			ELTE			KVEG			GRUS-RYGG	HOS
			VERDENS-DEL			SITTE TIL HEST		↑	GRUNN-STOFF	KINO
BIELV TIL DONAU					2					
		GRESK BOKSTAV		GUDINNE						TRÆL
→		SKINNET		... OG GALLE			KJÆR-LIGHET			DRIVE
							SPORTS-FOLK			
SØLV	↪							↑	DRONTE	TJENLIG
								VERK-STEDET		
BIL-MERKE	DRISTIG					KRING-KASTER	VI		ANBRAKT	EVENTYR-SAMLER
	SJØ-MANN						FUGLE-BOLIG		POPLU-LÆR	
→				AVTA						
				SENIOR				TONE	TIL SYNE	
								MESTER-SKAP	OPP-DRETT	
HJEMME-ARBEID					3					
SEIL-FARTØY						SALVE				
									KAFFE-GODT	

- 1 – Navn på livsmestringsgruppene våre i Øst-Afrika
- 2 – Navn på vår jobbskaping med grønt fokus
- 3 – Land i Vest-Afrika hvor vi har arbeid

Løsningsordet er et sitat av H.M. Dronning Sonja.

SEND LØSNINGEN innen 1. mai 2024 til post@strommestiftelsen.no (merk KRYSSORD) eller ring inn løsningen på 38 12 75 00 mellom kl. 09.00 og 14.00 på hverdager.

Vi trekker ut en heldig vinner som kan velge mellom en **strikkepakke** eller et av våre flotte **bærenett og fem Flax-lodd**. Skulle du ikke vinne, er både genseren og nettet å finne i nettbutikken vår: Strommestiftelsen.no/nettbutikk. Vinner av forrige kryssord: Hanne Ljøstad Bentsen, Oslo. Vinner av forrige quiz: Margit Steen, Bø i Telemark.

HVILKE VERDIER LEVER VIDERE ETTER DEG?

*«Trygge barn på skolen, fred,
samarbeid på tvers av politikk
og religion»*

Dette var saker denne bestefaren brant for og investerte i.
Han drømte om en verden som skulle være litt bedre for
barna og barnebarna hans, enn den hadde vært for ham selv.

Har du en hjertesak du ønsker skal leve videre etter deg?
Les mer om hvordan du kan velge å testamentere en gave til
Strømmestiftelsen og dermed være med på å gi barn utdanning.

VIL DU VITE MER? Ta kontakt
med Turid Skjævestad på
tlf. 38 12 75 00 eller e-post:
testament@stromme.org.

Strømmestiftelsen
BEKJEMPER FATTIGDOM